

מסורת הש"ס

(א) [כתיבתו כג.]. (ב) [לעיל כט: וי"ג, א] ז"ק ע"ב. (ד) פסחים כ. מנחת כ"ב. (ה) [נדרים י"ג, א] ו' נ"ח. (ו) [ש"ש, א] ו' ויקרא ז'. (ח) [ז'ל' דמניא, ט] ו' ע"ע. מוס' ברכות ה'. ד"ה [ע"ג]. (י) [פסחים י"ג, א]. (כ) [נדרים י"ג, א] ו' ע"ב. שולחן ערוך א"ח ש"ס. רש"י פ"י הענין, (ג) [מנחות ז, א].

תורה אור הש"ס

1. הן ע"ב פלביא יקום וְאָרִי וְתֵשֶׁבַע לֹא יִשְׁמַע עַד יֵאבֵל טַרְף וְדָם יִקְלָעִים יִשְׁתַּחֲוּ: כבודר כ"ד. 2. מפל דאבל אשר יאביל אשר יבוא עליו מים יקרא וקל משקה אשר ישתה בכל כלי יקרא: ויקרא יא לד. 3. ובי יתן מים על זרע וקבל מנקבתם עליו טמא הוא קלבם: ויקרא יא לה.

הגהות הב"ח

(א) ג"מ מיהו שור ל"ל וזאת א' נמקח: (ב) הוב' ד"ה סלקא וכו' עקבא כ"ג ממוי ובתולש ממוי: (ג) ד"ה כרד וכו' ד"ה דקיש לא מכשיר ויש לומר דנקט צריד כן נגעה מנחות לפי שרגילים ליהדר שלא יגע בהם מים משום חמץ הס"ד:

הגהות מהר"ב רנשבורג

[א] ת"ה ס"ד אמנא וכו'. כמו קודם שנספלו כדמנן. כ"ג ע"ן כבורות דף טו ע"ב ודף ה' ע"א:

מוסף רש"י

ורם חללים ישתה. דס הו"א מן החללים. כלומר לאחר מיתת קרוי משקה. פרט לדם קילוח. שאינו לאחר מיתת, דזכו דס הנפש ואינו קרוי משקה ואינו מכשיר את הורעיס (ברייתות כ"ב). ישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף. הכל קרוי שחיטה (לעיל כ"ב). אינה לשחיטה אלא בסוף. אין השחיטה קרויה שחיטה אלא כשפיה (שם) ובע"ז ביק ע"ב. צריד של מנחות. יגע על מנחות. מקום שלל נע קלת מן הסולת שלל נע ע"ב ולא הוכשר ונגע נע שק. מונין בו ראשון ושני. לשון ר"י את השני נע. (מנחות קב.).

השו"ת פרק שני חולין

לו.

עין משפט נר מצוה

קד א מיי פ"ח מהל' מעילה ה"ט: קד ב ג ד מיי פ"י מהל' טומאת אוכלין ה"ג: קו ה מיי פ"ח מהל' אבות הטומאה ה"ג: ופ"ח ה"ג ע"ן כ"ג: קז ו מיי פ"ח מהל' טומאת אוכלין ה"ב: *

שיטה מקובצת

[א] צריד של מנחות. נ"ב בערך צריד פ"י פסולת ההלה כמו טוכין וכיוצא בו: [ב] פרט לדם קילוח והכי משמע ד' שהוא נעשה חלל ממנו הוא ההוי משקה פרט לדם קילוח המקוי את הבהמה: [ג] ויהיו בתחלת שחיטה: [ד] על הדלפת של תרומה: [ה] אחי"א אמר תולין: [ו] קורטי קמח הצבור במנחה נ"ב ג"א במחבת: [ז] כלומר אם נטמא מטמא אחרים או לא אבל בעצם ולבונה פשיטא דאין מונים. כך מצאתי בקצת פירושי כתיבת יד: [ח] פשיטה כהנ"ל: [ט] כתיב ששם בשר תאכל ולא חלב דדם: [י] ואת ירצה כלי לענין הכשר: [יא] מדכתיב כן אחת דרש"י עשה:

ריבוי גרשום

הואיל ואסורין בגיזה ועבודה כלומר דכתיב לא תעבד בכבוד שורך וכו' אפי' בעל מום: פרט לדם קילוח. אפי' בתחלת שחיטה שמקלה הדם מחמת חיותא של בהמה דלאו חשוב דם חללים: ו' אחי"א אמר תולין. כלומר תולין לא אוכלין ולא שורפין: הכל מודים היכא דאיתיה לדם מתחלה ועד סוף ומכשיר. כלומר דחשוב לדם שחיטה ודם חללים הוא: צריד של מנחות. כלומר יבש שאינו בלול בשמן ונטמא: מונין בו ראשון ושני. כלומר דאם הוא ראשון מטמא שני בקדש ואם שני מטמא שלישי או לא:

ס"קא דעתך אמינא הוא"ל ואסירי בגיזה ועבודה ב'. תימנה הא גיזה עכמה שריא כשעבר וגזו דלמזבח ולא תגזו קאמר דמתן צפרק הלוקח בהמה (בכורות כה). שער צבור בעל מום שנשר והניחו בחלון ואח"כ שטמו עקביו צן מהללאל ממיר (ט) וצמלוש נמי פליגי כדמוכח התם בסוף פירקין (דף כו.) ואפילו רצנן דאסרי מפרש התם בגמרא גזירה משום דלמלא אחי לאשויי אבל מדאורייתא שרי א"כ אפילו דם שניא מתייט קודם שחיטת הרוצ למה יאסר וכל שכן אחר שחיטה דלא שרי אפילו לגזו כדמשמע בפ"ג דבכורות (דף עו.) וי"ל דס"ד לניסר דם משום דדרשינן דשניא ולא דמי לגיזה דשריא דגיזה מתזבח נפקא דלמשמע תזבח ולא תגזו אבל כאן ואכלת בשר כתיב משמע דשני טו ולא חלב ודם ולאסור אף בהגהה אחא אע"ג דאין הדרכה מיושבת על דם כמו על חלב דשרי באכילה מ"מ דם נמי צר אכילה הוא והא דלא מייטי הכא בשר ולא חלב רישא דמילתא נקט א"י נמי הכי פירושו הואיל ואסירי בגיזה ועבודה ואפי' לענין מלקוח כמו קודם שנספלו (א) כדתנן (בכורות דף עו.) הגזוז והעובד סופג את הארבעים וכיון דהחמירה תורה כל כך לחוי לדרוש נמי בשר ולא דם וכן משמע בפ"ק דבכורות (דף י:) דלאסור חלב אחא קרא ולא לאסור לחלזו דבעי למידק מנייה דחלזו חולין שרי מדאכטרינן לאסור חלב צפסולי המוקדשין מנשר ולא חלב: ודרם חללים ישתה פ"ח דם פ"ח ק"ח. פירש הקונטרס דדם חללים משמע שהיא נעשית חלל ומנו דם קילוח אין הנפש יוצאה בו אלא מטיפה המשחרת ואילך שהוא אחר הקילוח וקשה דכתיבות (דף כג.) משמע דלמ"ד מטיפה המשחרת ואילך לא אחא למעוטי דם הקילוח והכי איתא התם צפרק דם שחיטה (ג"ו סט) איתמר אחזו דם הקוה שהשגמה יוצאה בו רבי יוחנן אמר כל זמן שמקלה וריש לקיש אמר מטיפה המשחרת ואילך מייטיב אחזו דם הקוה שהשגמה יוצאה בו כ"ו שמקלה יא' דם התמזית מפני שהוא שותת מאי לאו אפילו ראשון ואחרון לא למעוטי טיפה המשחרת ואי לרי"ל למעוטי דם קילוח קאמי לקיש לעולם מקשי ליה צרייתא אלא לכ"ע דם קילוח נשמה יוצאה בו ודם הקוה בתחלה יוצא

הואיל ואסירי בגיזה ועבודה. דכתיב (דף עו.) פרט לדם קילוח. שמתקן את הבהמה הוא משחיר והכי קיימא לן בכריתות (דף כג.) ומניח התם אחזו

ס"ד אמינא הוא"ל ואסירי בגיזה ועבודה דמן לבעי קבורה קמשמע לן (ה) תנא דבי רבי ישמעאל יודם חללים ישתה פרט לדם קילוח שאינו מכשיר את הורעים ת"ר השוחט והתני דם על הדלעת רבי אומר הוכשר רבי חייא אומר תולין א"ר אושעיא מאחר שרבי אומר הוכשר ור' חייא אומר תולין אנו על מי נסמוך באו ונסמוך על דברי ר"ש שהיה ר"ש אומר שחיטה מכשרת ולא דם אמר רב פפא הכל מודים היכא דאיתיה לדם מתחלה ועד סוף כולי עלמא לא פליגי דמכשיר כי פליגי בנתקנה הדם בין סימון לסימון רבי סבר ישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף והאי דם שחיטה הוא רבי חייא סבר (ו) אינה לשחיטה אלא בסוף והאי דם מכה הוא ומאי תולין תולין הדבר עד גמר שחיטה אי איתיה לדם בסוף שחיטה מכשיר ואי לא לא מכשיר ומאי באו ונסמוך על דברי ר"ש לר"ש לא מכשיר להדדי מר לא מכשיר ומר לא מכשיר הוה ליה רבי חד ואין דבריו של אחד במקום שנים רב אשי אמר יתולין לעולם משמע ונתקנה לר' חייא ספוקי מספקא ליה אי ישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף או אינה לשחיטה אלא בסוף ומאי תולין לא אוכלין ולא שורפין ומאי באו ונסמוך על דברי ר"ש לר"ש לא מכשיר לרבי חייא ספקא לענין שריפה מיהו שווי להדדי מר לא שרפיה ומר לא שרפיה הוה ליה רבי חד ואין דבריו של אחד במקום שנים והכי קאמר כגון זאת תולין לא אוכלין ולא שורפין בעי ר"ש בן לקיש או צריד של מנחות מונין בו ראשון ושני או אין מונין בו ראשון ושני כי מהניא חבת הקדש לאפסולי גופיה למימנא ביה ראשון ושני לא או דלמא לא שנא א"ר אלעזר ת"ש מכל האוכל אשר יאכל וגו' אוכל הבא במים הוכשר אוכל שאינו בא במים לא הוכשר אמו רבי שמעון בן לקיש לית ליה אוכל הבא במים רבי שמעון בן לקיש הכי קמיבעיא ליה חבת הקדש כאוכל הבא במים דמי או לא רבי אלעזר נמי מיתורי קראי קאמר מכרי כתיב וכו' יותן מים על זרע מכל האוכל אשר יאכל למה לי לאו

שחור ואח"כ יוצא אדם הכל בלא קילוח ולצדקו מקלה ואחר הקילוח מתמעט ושותת ויורד בסמוך וכל זמן שמקלה דקאמר ר' יוחנן היינו אנועני ולריש לקיש הוי דם שהשגמה יוצאה בו משכלה המשחיר ומתחיל להאדים אע"ג שעדיין אינו מקלה והשתא פריך לריש לקיש מצרייתא דקתני יא' דם התמזית מפני שהוא שותת וה"נ שותת ומשני לא למעוטי דם המשחיר והכא לגבי הכשר זרעים לכך אינו מכשיר משום דדם חללים כתיב ולא מיקרי דם חלל אלא אותו שיוצא אחר מיתת שניעשה כבר חלל פרט לדם קילוח שאינו לאחר מיתת וכן פירש בקונטרס בכריתות (דף כג.) ודם שחיטה הוי איכא דלא תשיב דם שחיטה אלא דם שהשגמה יוצאה בו אבל לאחר מיתת אינו קרוי דם כדאמר בפ"ק דפסחים (דף עו.) והרי דם התמזית שנשפך כמים ואינו מכשיר א"ל הנח לדם התמזית דאפילו בחולין נמי לא מכשיר דאמר קרא כי הדם הוא הנפש דם שהנפש יוצאה בו קרוי דם וכו': צריד ש' מנחות מונין בו ראשון ושני וכו' וי"ט ע"ן הכשר כחלו הכשר כחלו הכשר כחלו הכשר כמו שמתרף לענין טומאה מדכתיב ק"י אחת י"א דרשינן (י) עשה הכחזו לכל מה שבצק אחת דמנחה נבללת בכלי שרת כדמוכח צפרק קמא דמנחות (דף עו.) דלמר רבי יוחנן צללה זר כשרה חוץ לחומת העזרה פסולה ומפרש טעמא דכיון דקדושת כלי היא נהי דכהונה לא צעי פנים מיהא צביא ועוד דלא שייך חיצת הקדש אלא היכא שנתקדש בכלי שרת כדמוכח צריש המנחות והנסכים (שם ק"ה) דקאמר ע"ס כל כמה דלא גזירין לא מתכשרי ולצונה נמי כל כמה דלא מקדש בכלי לא מתכשרא והא דלמר דההיא פירקא (כ"ג) גצי פרה דמיטמא אע"ג דכל העומד לשרוף כשרוף דמי והויא כעפרא משום דחיצת הקדש משויא ליה אוכל והתם ליכא קדוש כלי שאני פרה הואיל ועשו זה שחיטה והואה כעין קרבן וגם משום חומרא דפרה החמירו שיהני זה חיצת הקדש וי"ל דמיידי הכא צבאל נתן עדיין שמתן צמנחה בתחלה כשהסולת (ז) צביקה וכמ"ד (ז) מדת יבש נתקדשה והויא מנחה קדושה בלא שמתן או צמנחת חוטא או צמנחת קנאות דליכא שמתן ונתקדש הסולת בכלי ולא נתן בו מים כלל ומיהו לשון כריד משמע מקנתה לחה ומקנתה יבשה וה"ה דהוה מני למיזעי בצפרק קדש שלל כה צמיס דדם קדשים לא מכשיר (א) :